

PERGALĖ

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

ZARASAI

1955 m.

gegužės

27

PENKTADIENIS

Nr.62(1180)

Kaina 15 kap.

N u m e r y j e:

1. Kiekviename kolūkyje auginti žaliaji pašarą—1 pusl.
2. P. BINKIS. Greičiau užbaigti pavasario sėją, laiku ir kokybiškai pasėti kukurūzus—2 pusl.
3. Greičiau pasėti kukurūzus—3 pusl.
4. G. STRELCOVAS. „Mes, be abejo, atsiliksim“—3 pusl.

5. A. RAMANAUSKAS. Išnaudoti vidinius rezervus statybinių medžiagų gamybai padidinti—3 pusl.

6. A. JUCYS. Kaip mokslas griauna religinius prietarus—4 pusl.

7. Liaudies demokratijos šalyse—4 pusl.

Kiekviename kolūkyje auginti žaliąjį pašarą

Žemės ūkiui keliamas uždavinys, kad jau šiais metais būtų smarkiai padidinta gyvulininkystės produktų gamyba. Tam yra būtina žymiai pakelti gyvulių, ypač karvių produktyvumą ir plačiu mastu organizuoti kiaušinių penėjimą. Šiam uždaviniui įvykdyti sąlygos yra kiekviename kolūkyje, tik reikia jas sumaniai išnaudoti.

Daugiametis priešakinis kolūkių ir tarybinių ūkių patyrimas įtikinamai parodė, kad viena iš geriausių priemonių karvių pleningumui pakelti vasaros-rudens laikotarpiu yra jų papildomas šėrimas žaliuoju pašaru. Štai, pavyzdžiui, Šeduvos rajono „Naujosios sodybos“ kolūkis, organizavęs tvartinį-stovyklinį gyvulių laikymą naudojant žaliąjį pašarą, pastiekė vidutinišką pieno primelžimą iš kiekvienos karvės nuo 1.315 kilogramų 1952 m. iki 2.585 kilogramų 1954 metais. Tokių pavyzdžių, kai, šeriant karves žaliaja mase, smarkiai pakyla jų pleningumas, galima suminėti nemaža ir iš kitų rajonų kolūkių. Žalioji masė yra geras ir pigus pašaras kiaušiams penėti vasaros ir rudens laikotarpiu.

Lietuvos KP Centro Komitetas ir Lietuvos TSR Ministrų Taryba savo nutarime „Dėl priemonių žaliojo pašaro gamybai padidinti kolūkiuose 1955 metų vasaros-rudens laikotarpiu“ įpareigojo Žemės ūkio ministeriją, partijos rajonų komitetus, MTS ir kolūkių vadovus bei žemės ūkio specialistus imtis priemonių, kad produktyvūs gyvuliai būtų aprūpinti žaliuoju pašaru per visą ganyklinį laikotarpį.

Organizuoti gausų gyvulių papildomą šėrimą žaliuoju pašaru vasaros ir rudens laikotarpiu gali ir privalo kiekvienas kolūkis. Priešakiniai kolūkių, suprasdami didžiulę gyvulių šėrimo žaliaja mase naudą, skiria didžiausią dėmesį šiam reikalui. Pavyzdžiui, Naujosios Vilnios rajono „Pergalės“ kolūkis, kuris turi 243 galvijus, tame tarpe 112 karvių, 41 motininę kiaušę, žaliajam pašarui išskyrė 7 ha žemės ūkio rugių, 12 ha daugiamečių žolių, pasėjo 7 ha avižių, į kurias įsėjo seradėlę. Tokiu būdu, nuėmus avižių derlių, seradėlė suspės išaugti iki rugsėjo vidurio ir bus panaudota žaliajam pašarui. Be to, pašarui numatyta pasėti 6 ha plote žirnių-avižių mišinį, o, nuėmus pašarui rugius, toje pačioje žemėje įvairiais terminais bus pasėti kukurūzai. Žaliajam pašarui kolūkis taip pat panaudos 13 ha atolo ir nuo 7 ha šakniavaisių lapus.

Apgalvotą žaliojo pašaro gamybos planą sudarė ir jau vykdo Radviliškio rajono Čerņachovskio vardo kolūkis. Čia šiam reikalui išskirta 171 ha įvairių kultūrų, pasėtu įvairiu laiku. Reikia pažymėti, kad nemaža dalis vienamečių žolių, o taip pat žaliajam pašarui skirtų kukurūzų bus pasėta į grynuosius pūdymus.

Tačiau daugelyje kolūkių nepakankamai įvertinama žaliojo pašaro nauda. Nedovanotina klaidą daro tokių rajonų ir MTS, kaip Dūkšto, Zarasų, Naumiesčio, Skaudvilės, Tauragės, Šilutės ir eilės kitų vadovai, kurie susitaikstė su tuo, jog dauguma kolūkių dar nepradėjo sėti vienamečių žolių. Vienamečių žolių sėja palikta savieigai Jiezno, Alytaus, Vilkijos ir eilėje kitų rajonų. Štai, pavyzdžiui, Kražių MTS zonos kolūkiuose užplanuota pasėti 248 ha kultūrų žaliajam pašarui. Tuo tarpu iki gegužės 20 d. pasėta tik 12 ha. Tik dėl to, kad gyvuliai blogai aprūpinti pašaru, Kelmės rajono „Piliakalnio“ kolūkyje primelžiama iš karvių nepaprastai mažai pieno. Atrodo, kad tokia padėtis turėtų kelti didžiausią artelės vadovų nerimą. Deja, čia nieko nedaroma karvių pleningumui pakelti, nesilmama priemonių, kad būtų pagerintos ganyklos, kurios duoda labai mažą žolės. Kolūkis iki šiol nepasėjo nė vieno hektaro kultūrų žaliajam pašarui. Neįvertina žaliojo pašaro ir Panevėžio rajono vadovai, kurie nepasirūpino, kad kolūkių numatytų priemonės ir vykdytų vienamečių žolių sėją, išskirtų papildomam galvijų šėrimui dalį daugiamečių žolių ir kitų mažą grūdų derlių duodančių kultūrų.

Su tokia padėtimi toliau taikstyti negalima. Būtina nedelsiant imtis priemonių, kad kiekvienas kolūkis aprūpintų gyvulius žaliuoju pašaru priklausomai nuo ganyklos kokybės skaičiuojant po 40-60 kg masės vienai karvei, iki 15 kg—motininei kiaušei ir iki 10 kg—penimai kiaušei per dieną. Būtina išskirti papildomam gyvulių šėrimui dobių žaliąją masę, o kur yra galimybės—žemės ūkio rugių ir kviečių arba mišinius su žemėmis vikiais.

Siekiant aprūpinti gyvulius žaliuoju pašaru per visą ganyklinį laikotarpį, reikia nedelsiant sudaryti kolūkiuose vienamečių žolių sėjimo planus-grafikus ir užtikrinti jų įvykdymą. Šiuo tikslu kartu su ankstyvosiomis grūdinėmis

kultūromis reikia pasėti dalį vienamečių žolių, tai yra ankštinių ir varpinių mišinių. Po 10-15 dienų reikalinga pasėti antrąją dalį vienamečių žolių. Tokiais laikotarpiais du-tris kartus atlikta sėja užtikrins žalią pašarą iki rugpiūčio vidurio. Rugpiūčio mėnesį svarbiausias žalio pašaro šaltinis—kukurūzai. Todėl kukurūzus žaliajam pašarui reikia pasėti kaip galima anksčiau, kartu su kukurūzais, sėjama is grūdams.

Geras šeimininkas jau dabar numato, kuo jis šers gyvulius rudenį. Viena iš vėlyviausių kultūrų, duodančių daug žalios masės, yra pašariniai kopūstai. Todėl reikia pasirūpinti, kad jie būtų pasėti ne vėliau kaip gegužės pabaigoje. Didelę naudą duos žaliajam pašarui išskirtas daugiamečių žolių, natūralinių plevų atolas, o taip pat šakniavaisių lapai.

Vienametėms žolėms ir kukurūzams sėti reikia plačiai panaudoti grynuosius pūdymus. Tam būtina prieš sėją juos patrešti organinėmis ir mineralinėmis trąšomis. Šiam reikalui reikia panaudoti trąšas, gaunamas nuo gyvulių, esančių asmeninėje kolūkiečių nuosavybėje, o kolūkiečiams, kurie duoda mėšlą, galima duoti dalį žalio pašaro asmeniniams gyvuliams šerti.

Sudarant ir įgyvendinant priemones žaliojo pašaro gamybai, didelį vaidmenį privalo atlikti žemės ūkio specialistai. Jų pareiga būti tiesioginiais šio darbo organizatoriais. Pašarinėms kultūroms auginti reikia sudaryti kolūkiečių grandis ir taikyti jiems visas materialinio paskatinimo priemones, tame tarpe ir išdavimą 10 proc. avanso nuo pajamų, gautų iš gyvulininkystės.

Partijos rajonų komitetų sekretorių ir instruktorių MTS zonoms, kaimo partinių organizacijų uždavinys—atkliai kovoti ir organizuoti darbą sudarant žaliąjį konvejerį. Reikia plačiai išaiškinti kolūkiečiams žaliojo pašaro reikšmę keliant karvių pleningumą ir piginant kiaušinių penėjimą, o taip pat užtikrinti, kad būtų teisingai taikomos visos materialinio suinteresuotumo priemonės kolūkiečiams. Gausus gyvulių aprūpinimas žaliuoju pašaru per visą ganyklinį laikotarpį užtikrins žymų jų produktyvumo pakėlimą.

(Iš 1955 m. gegužės 25 d. „Tiesos“)

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Įsakas

Dėl Albanijos Liaudies Respublikos, Bulgarijos Liaudies Respublikos, Čekoslovakijos Respublikos, Lenkijos Liaudies Respublikos, Rumunijos Liaudies Respublikos, Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos, Vengrijos Liaudies Respublikos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos Draugystės, bendradarbiavimo ir savitarpio pagalbos sutarties ratifikavimo

TSRS Ministrų Tarybos patvirtintą ir TSRS Aukščiausiosios Tarybos Sąjungos Tarybos bei Tautybių Tarybos Užsienio reikalų komisijų aprobuotą Albanijos Liaudies Respublikos, Bulgarijos Liaudies Respublikos, Čekoslovakijos Respublikos, Lenkijos Liaudies Respublikos, Rumunijos Liaudies Respublikos, Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos, Vengrijos Liaudies Respublikos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos Draugystės, bendradarbiavimo ir savitarpio pagalbos sutartį, pasirašytą Varšuvoje 1955 metų gegužės 14 d., ratifikuoti.

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas K. Vorošilovas
TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius N. P e g o v a s

Maskva, Kremlius,
1955 m. gegužės 25 d.

PRANEŠIMAS

apie pavasario sėjos eigą rajono kolūkiuose
1955 m. gegužės 25 d.
(procentais)

Eil. Nr.	Kolūkių pavadinimas	Viso vasarinių kultūrų	Tame skaičiuje		
			Grūdinių sėją	Kukurūzų sėją	Linų
1.	„Garbingo darbo“	52,7	63,6	14,2	10,2
2.	„Naujo gyvenimo“	50,4	74,0	21,0	10,9
3.	Čapajevos vardo	37,4	38,3	4,7	—
4.	M. Melnikaitės v.	36,4	50,2	6,3	31,6
5.	„Lenino atminties“	35,0	47,6	3,4	24,0
6.	Ždanovo vardo	32,9	40,0	11,3	—
7.	Kalinino vardo	32,1	38,8	4,2	—
8.	„30 m. komjaunim.“	29,0	49,8	11,1	—
9.	„Pirmūno“	26,1	38,1	6,6	6,1
10.	Stalino vardo	25,0	34,8	3,7	—
11.	„Tarybų Lietuvos“	24,6	33,8	3,2	—
12.	P. Čvirkos vardo	24,0	39,3	3,7	—
13.	„Pažangos“	21,2	30,7	11,4	—
14.	„Bolševiko“	16,4	21,5	2,6	—
15.	J. Žemaitės vardo	14,7	21,7	1,8	—
16.	Mičiurino vardo	11,2	14,3	2,3	—
17.	„Raudonojo Spalio“	8,4	12,5	5,4	—

MTS direkcija

Kolūkių darbo pirmūnai

Kalinino vardo kolūkių valdyboje yra įrengta Garbės lenta, į kurią įrašyta 15 geriausių žemės ūkio artelės narių pavardės. Čia atrasime geriausiai laukininkystėje dirbančius kolūkiečius—1 laukininkystės brigados narius A. Juškėnaitę ir P. Jatkūną, V

brigados kolūketę Lizunovą, ir geriausius gyvulininkystės fermų darbuotojus: kiaušinininką Malecką, melžėją Mažeikaitę. Visi šie žemės ūkio artelės nariai rodo visiems pasiaukojamo darbo pavyzdį.

S. Juškėnas

Pomidorai auga darniai

Pernai metais „Tarybų Lietuvos“ kolūkių daržininkystės grandies grandininkė Rūkštelienė išaugino gausų daržovių derlių. Vien už morkas buvo gauta 3000 rublių. Labai derlūs išaugo ir gerai prinoko pomidorai.

Šiais metais Rūkštelienė

augina apie tūkstantį pomidorų daigų. Medinėse dėžutėse darniai žaliuoja rūpestingai prižiūrimi jų daigai. Daržininkė dabar ruošia didesnes dėzes ir žemę daigų persodinimui. Apte birželio vidurį pomidorai bus persodinami jau į daržą.

J. Antanaitis

Greičiau užbaigti pavasario sėją, laiku ir kokybiškai pasėti kukurūzus

Rajono partinei organizacijai, visiems kolūkiečiams ir MTS mechanizatoriams šiuo metu keliamas labai atsakingas uždavinys — greičiau užbaigti pavasario sėją, laiku ir kokybiškai pasėti kukurūzus.

Pavasario laukų darbų eiga rodo, kad daugelio kolūkių valdybų, pirminių partinių organizacijų, traktorinių brigadų, MTS direkcijos darbe ligi šiol dar yra rimtų trūkumų organizuojant darbą, panaudojant techniką pavasario sėjoje, dėl ko daugumoje rajono kolūkių sėja vyksta nepatenkinamai. Kartu su tuo matome, kad tuose kolūkiuose, kur darbas tinkamai organizuojamas, kur dedamos visos pastangos sėjai atlikti, ten sėkmingai įveikiami visi dėl nepalankių oro sąlygų iškilę sunkumai. Gegužės mėnesio 25 dienas „Naujo gyvenimo“ kolūkyje (kolūkio pirmininkas drg. Skurka) buvo pasėta 74 procentai visų grūdinių kultūrų, „Garbingo darbo“ kolūkyje — 63 proc., M. Melnikaitės vardo kolūkyje — 50 procentų.

Deja, tokių kolūkių rajone nedaug. Neorganizuotai, be įtempimo vykdomi sėjos darbai „Raudonojo Spalio“ kolūkyje (kolūkio pirmininkas drg. Kudoba, traktorinės brigados brigadininkas drg. Vinogradovas). Gegužės mėnesio 25 dieną kolūkyje buvo pasėta vos 12,5 procento grūdinių kultūrų. Traktorinė brigada, turėdama 3 grūdines sėjamas, per visą laiką eiliniu būdu pasėjo vos 20 ha. Brigadoje pašlijusi darbo drausmė. Traktorininkai dirba, kaip kuris nori, neprisilaikoma MTS direkcijos nustatytų darbo valandų. Traktorininkas Baradinskas atsisako vykdyti brigadininko nurodymus — dirbti nakties metu. Traktorininkų pasikeitimas brigadoje vyksta, kada kam ateina į galvą, traktoristai išmėtyti po visą kolūką, o brigadininkas drg. Vinogradovas, taikstydamasis su tokiais reiškiniais, parodo savo bejėgiškumą. Blogas traktorinės brigados darbas nejudina ir MTS vadovybės, kuri pro pirštus žiūri į brigadoje susidariusią nepakenčiamą padėtį.

Negeresnė yra šiame kolūkyje padėtis ir panaudojant laukų darbuose gyvąją trauklamąją jėgą. Pirmoje laukininkystės brigadoje, vadovaujamoje drg. Špakausko, 9 artojai su 18 arklių per visą sėjos laikotarpį suarė vos 3 ha ir apsejo 8 ha.

Reikia pažymėti, kad darbo drausmės pažeidimai, dykinėjimai darbo metu pasitaiko ir kitose traktorinėse brigadose. Antai, VIII traktorinės brigados traktorininkai Matulis ir Bertulis išstis dienas girtavo, neišėdavo į darbą, III traktorinės brigados traktorininkai pradėjo uždarbiauti ardami traktoristais pasodybinius sklypus, kai tuo tarpu „Tarybų Lietuvos“ kolūkyje, kur šie traktorininkai dirba, žlugdomi sėjos darbai. Tačiau visi šie faktai dar nesutiko reikiamo atkričio iš MTS direkcijos pusės,

nesimta reikiamų priemonių darbo drausmei mechanizatorių tarpe sustiprinti.

Neorganizuotai vyksta sėja Mičiurino vardo, „Bolševiko“, J. Žemaitės vardo, „Tarybų Lietuvos“ kolūkiuose. Kolūkiuose prileidžiamas didelis laiko tarpas tarp arimo ir sėjos. Šiuo metu rajono kolūkiuose yra daugiau kaip 4000 ha suartos žemės, kurią nedelsiant reikia paruošti ir užsėti. Tačiau daugelyje kolūkių ir toliau vien tik ariama, o užsėti arimą neskubama. Suartos dirvos išdžiūsta, žkas daro žalą derliui.

Daugumoje traktorinių brigadų, išskyrus XI brigadą, vadovaujamą drg. Špakausko, labai blogai panaudojamos traktorinės sėjamosios. Bendrai paėmus visame rajone MTS traktorinėmis sėjamosiomis užsėta vos 424 ha. Tai byloja, kad traktorinių brigadų brigadininkai, žemės ūkio specialistai kolūkiuose ignoroja eilinę sėją, abejingai žiūri į tai, kad sėja daugiausia vykdoma rankiniu būdu.

Taikstyti su tokia padėtimi — reiškia sąmoningai padaryti didelę žalą grūdinių kultūrų derliui. O to prileisti jokių būdu negalima. MTS direkcija turi ryžtingai pareikalauti iš traktorinių brigadų brigadininkų ir žemės ūkio specialistų pastebėti, kad visos traktorinės eilinės sėjamosios būtų paleistos į darbą ir dirbtų maksimaliu apkrovimu.

Viena pagrindinių daugelio kolūkių atsilikimo sėjoje priežasčių yra neorganizuotumas darbe. Kaip taisyklė, sėjoje daugiausia dirba vien vyras, o moterys ir paaugliai neįsijungia į darbą. Į darbą išėina vėlai, pietų pertraukos trunka 3—4 valandas. Gaunasi, kad dabar, kai brangi kiekviena diena, kiekviena valanda, daugelyje kolūkių per dieną nedirbama ir 8 valandų. Blogai panaudojami sėjoje arkliai. Atskirų kolūkių pirmininkai, kaip drg. Kazanovas, Kudoba, Misiūnas, Černiauskas ir eilė kitų, užuot mobilizavę kolūkiečius greitesniam sėjos užbaigimui, stengiasi pateisinti jų vadovaujimų kolūkių atsilikimą. Viskam jie suranda „objektyvias“ priežastis. Tai dirva drėgna, tai sausa, tai oras šaltokas — vyšnios dar nežydi — ir taip toliau. Dabartiniu metu nieko nėra žalingesnio, kaip panašūs kolūkių vadovų samprotavimai.

Daugelis kolūkių pirminių partinių organizacijų taikstosi su atsilikimu sėjoje, nesimta reikiamų priemonių panaudoti esamus galimus ir pagerinti darbo organizavimą. Silpnai vykdomas aiškinamasis darbas kolūkiečių, ypač moterų-kolūkiečių tarpe, jiems nekeliamas uždavinys, kad dabartiniu metu darbe dalyvautų ir įvykdytų nustatytas išdirbio normas visi darbingi kolūkiečiai. Partinės organizacijos, agitatoriai turi išaiškinti kolūkiečiams TSKP CK sausio Plenumo iškeltus žemės ūkio darbo žmonėms uždavinius, turi papasakoti

P. Binkis
LKP Zarasų rajono komiteto sekretorius

jiems apie tą didelę pagalbą, kurią valstybė kasdien teikia kolūkiams, apie paskatinimo priemones kolūkiečiams, dirbantiems kukurūzų, linų ir kitų kultūrų sėjoje, ir pasiekti, kad jos būtų taikomos kiekviename kolūkyje. Reikia išaiškinti kolūkiečiams, MTS mechanizatoriams, kad kaip tik pavasario sėjoje sprendžiamas grūdų, gyvulininkystės produktų gamybos padidimo uždavinys, kolūkių ekonomikos ir kolūkiečių gyvenimo materialinio lygio augimo uždavinys. Dabar labai svarbu organizuoti socialistinį lenktyniavimą tarp brigadų, laiku suvesti darbo rezultatus, plačiai nušviesti socialistinio lenktyniavimo eigą ir geriausių žmonių darbą per sieninę spaudą, kovos lapelius, rajono laikraštį. Kartu reikia griežtai kritikuoti esamus trūkumus ir jų kaltininkus — nerūpestingus darbuotojus.

Didelę pagalbą kolūkių pirminėms partinėms organizacijoms turi suteikti partijos rajono komiteto instruktoriai MTS zonai. Deja, ligi šiol dar ne visi instruktoriai rado savo vietą. Instruktoriai sugaišta daug laiko vaikščiojimams iš vieno kolūkio į kitą, neįsigilina į pirminių partinių ir komjaunimo organizacijų darbą, maža skiria dėmesio masinio politinio darbo kolūkiečių, mechanizatorių tarpe pagerinimui, nepadedą partinėms organizacijoms tinkamai paskirstyti jėgas sėjoje, organizuoti įtemptą ir vieningą darbą. Pavyzdžiui, instruktorius drg. Nikolajevas didesnę laiko dalį sugaišta vaikščiojimui iš vieno kolūkio į kitą. Gi kolūkiuose jis išbūna neilgai: pasirodys — ir vėl dingsta. Dažnai net sunku nustatyti, kuriame iš trijų jo aptarnaujamų kolūkių yra drg. Nikolajevas. Klausi viename kolūkyje, kitame: Nikolajevas yra? Išgirsi atsakymą: „Buvo, išėjo“. Šiuo metu partijos rajono komiteto instruktorius daugiausia turi būti ten, kur blogai vyksta sėja, jis turi jausti atsakomybę už reikalų padėtį kolūkyje, turi organizuoti darbą.

Dauguma rajono kolūkių pradėjo sėti kukurūzus. Tačiau pirmos kukurūzų sėjos dienos parodė, kad daugelis kolūkių blogai pasiruošė šios vertingiausios kultūros sėjai, prileidžia grubiausias agrotechnikos pažeidimus. Nė viename rajono kolūkyje dar pilnai neparinktos ir neparuoštos dirvos numatytam plane kukurūzų sėjos plotui. Žemės ūkio specialistai, kolūkių pirmininkai, vietoje to, kad patys asmeniškai išskirtų kukurūzams geriausius sklypus, sektų, kad dirvos būtų reikiamai patręštos, pa-

tikėjo ši svarbų darbą vien laukininkystės brigadų brigadininkams, nekontroliuoja žmonių, atliekančių kukurūzų sėją. Antai Kalinino vardo kolūkyje 1,5 ha plote kukurūzai buvo pasėti neprišalant kvadratų, grūdai išbarstyti kaip pakliuvo, daug kukurūzų grūdų liko žemės paviršiuje. Nežiūrint to, kad kolūkyje buvo sėjami pirmieji hektarai kukurūzų, sėjoje nedalyvavo nei kolūkio agronomas drg. Saliklytė, nei kolūkio pirmininkas drg. Vozelevičius.

Čapajevos vardo kolūkyje kukurūzai buvo sodinami į smailtagaliu basliuku padarytas duobutes. Dėl to grūdai pateko į dirvą vienas ant kito, ir retinant kukurūzus tas gali padaryti didelius nuostolius. Sodinant kukurūzus nepanaudojamos rankinės kukurūzų sodinimo mašinėlės „RK-1“, neįjungiamos į darbą ir esamos MTS kukurūzų sodinamosios mašinos „SKG-6“.

Praeina geriausi kukurūzų sėjos terminai. Kolūkių valdybos, žemės ūkio specialistai, MTS vadovai turi atkreipti rimčiausią dėmesį į dirvos paruošimą kukurūzams, panaudoti visas esamas priemones ir mašinas greitesniam šios vertingos kultūros sėjos užbaigimui.

Rajono kolūkiai turi visus galimus, esant gerai darbo organizacijai ir įsijungus į kukurūzų sėją visiems kolūkiečiams, per 5—7 dienas kukurūzų sėją užbaigti. Vykdamas šį darbą kolūkiečiams turi suteikti didelę pagalbą mūsų mokyklų mokytojai ir moksleiviai, o taip pat visos Zarasų miesto organizacijos. Partinės organizacijos turi nuolat kontroliuoti kukurūzų sėjos darbus, organizuoti žmones ir užtikrinti kokybišką sėjos atlikimą bei kukurūzų sėjos plano įvykdymą kiekviename kolūkyje.

Negalima nesustoti ties daugelio kolūkių vadovų daroma nepataisoma klaida, kai neskiriama dėmesio vienmečių žolių sėjai.

Siekiant žymiai padidinti karvių produktyvumą, reikia organizuoti jų šėrimą vasaros-rudens laikotarpiu žaliaja mase. Patyrimas rodo, kad papildomai šeriant karves žaliuoju pašaru, jų pieningumas padidėja dvigubai ir net daugiau. Todėl labai svarbu, kad kiekviename kolūkyje produktyvieji gyvuliai būtų pakankamai aprūpinti žaliuoju pašaru visam ganykliniam laikotarpiui.

Kolūkių valdybos, žemės ūkio specialistai turi paruošti žaliajo konvejerio planus, numatydami, priklausomai nuo ganyklų kokybės, kiekvienai karvei po 40—60 kg papildomo žaliajo pašaro į dieną, motininei kiaulei po 15 kg ir kiekvienai kiaulei, pastatytai atpenėjimui, — po 10 kg žaliajo pašaro.

Žaliajam konvejeriui reikia panaudoti grūdinių-ankštinių kultūrų mišinius, sėti juos 2—3 kartus. Rugsėjo mėnesį svarbiausias žaliajo pašaro šaltinis turi būti kukurūzai. Šiam tikslui kiekvienam kolūkiui papildomai išskirta kukurūzų sėklas. Šią sėklą reikia nedelsiant atsiimti iš Utenos „Zagotzerno“. Kukurūzus žaliajam pašarui reikia pasėti du kartus. Vienmetes žoles reikia sėti pūdymuose su tokiu apskaičiavimu, kad jas nuėmus būtų galima pasėti žiemkenčius.

Šalia kitų kultūrų mūsų rajono sąlygomis ypatingą reikšmę turi bulvės, kurias kolūkiečiai teisėtai vadina „antrąja duona“. Reikia gerai patikrinti, kaip išsilaikė bulvių sėkla, rezervuoti tiek sėklų, kad būtų užtikrintas kolūkių bulvių sodinimo plano įvykdymas. Bulves sodinti progresyviu kvadratinu-lizdinu būdu ir atlikti bulvių sodinimą reikia jau dabar, neatidėliojant paskutiniam terminui.

Mūsų šalies darbo žmonės, TSKP CK sausio Plenumo nutarimų įkvėpti, vykdo šiemet pavasario sėją žymiai geriau, negu praėjusiais metais.

Įvykusiame Visasąjunginiame pramonės darbuotojų pasitarime TSKP CK pirmasis sekretorius drg. Chruščiovas pareiškė: „Nepaisant to, kad pavasario sėja vyksta žymiai geriau, negu pernai. Iki gegužės 15 d. šalies kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose pasėta daugiau, negu pernai iki to paties laiko: grūdinių kultūrų 16 milijonų 300 tūkstančių hektarų, tame tarpe kviečių 11 milijonų 750 tūkstančių hektarų daugiau... Numatoma apsėti kukurūzais 16 milijonų hektarų palyginti su 3,5 milijono hektarų 1954 metais. Iki gegužės 15 d. kukurūzais apsėta 4,5 milijono hektarų daugiau, negu iki to paties laiko pernai“.

Komunistų partija iškelia tarybinei liaudžiai uždavinį, kad 1955 metais taptų lemiamais metais kovoje už tolesnį smarkų grūdų ir gyvulininkystės produktų gamybos pakilimą. Dabar, pavasario sėjoje, sprendžiamas šių metų derliaus likimas, o kartu su tuo ir visų žemės ūkio šakų išvystymas. Todėl partinių organizacijų uždavinys — masinio-politinio darbo pagrindu mobilizuoti visus rajono darbo žmones, kolūkiečius, mechanizatorius savalaikiam pavasario sėjos atlikimui, kukurūzų sėjos plano įvykdymui, užtikrinti, kad būtų sudaryta tvirta pašarų bazė, įgalinanti žymiai pakelti gyvulininkystės produktyvumą — mūsų rajono kolūkių ekonominio stiprinimo pagrindą.

Greičiau pasėti kukurūzus!

Sužaliuos kukurūzų kvadratai

— Rytoj pradėsime kukurūzų sodinimą, — sutikusi vakare brigadininką, tarė Ona Brūnaitė. — Grandies nariams aš jau pranešiau.

Talisparas Leipus nepatenkintas pažvelgė į kukurūzų auginimo grandies grandininkę ir susiraukė. Kurių galų jina lenda su savo kukurūzais! Ir taip brigadoje užtenka darbų. Juk brigada dar toli gražu neužbaigė kitų kultūrų sėjos, o čia jau sodinti kukurūzus, ir būtinai rytoj.

— O ar ne anksti dar? Oras stovi šaltas, gal būtų galima ir lūkterėti? — norėdamas pakreipti grandininkę į savo pusę, paklausė brigadininkas. — Nepabėgs kukurūzai. Pasėsime kitas kultūras, tada ir juos pasodinsime.

— Vėl savo pradedi, — atkirto jam Brūnaitė, gerai žinodama brigadininko nusistatymą prieš kukurūzus.

— Ne, mes nesirengiame laukti, — tvirtai tęsė grandininkė. — Dabar kaip tik geriausi terminai, ir mes sėsi-

me. Apie tai jau su agronomu kalbėjau.

Brigadininkas supyko. „Mat, vėl pradeda mergina kamandavoti. Tai jai sklypus geriausias atiduok, trašas, o dabar vėl ko pradės reikalauti...“ Bet žinodamas, kad nuo Brūnaitės jis taip lengvai neatsikratys, sutiko.

— Sodinkit sau. Arkliaus arklaininkas duos, pasakysiu.

...Rytojaus dieną Ona su savo grandimi dar saulei nepatekęs atvyko į sklypą, kur turėjo sodinti kukurūzus. Atsivežė su savimi arklinį markerį, kastuvus, kukurūzų sėklas ir zuperio, kuriuo dar numatė patręšti lauką.

— Maža mūsų, — apžvelgdamas grandies narius, nusiminęs tarė Balys Tvardauskas. — Kiek gi mes pasodinsime per dieną kastuvais?

— Ne mes vieni sodinsime. Aš vakar vakare apėjau brigadą ir visas senutes priprašiau ateiti į pagalbą. Pažadėjo...

— Na ir pagalbinkes atradai! — pašaipiai nutraukė kažkas grandininkę.

Bet, supratusi draugės mintį, ją užstojo Emilija Dainytė.

— Darbas čia nesunkus, — tarė ji. — Grūdus į duobutes mėtų, zuperio sauja užpilti arba duobutę užkasti galėtų ir penkerių metų vaikas. Taip kad šitos senutės mums nemaža galės padėti.

Po pusvalandžio laukas jau buvo sumarkeruotas. Pradžioje su arkliniu ženklintuvu važinėjo išilgai lauką, o paskiau skersai. Linijų susikirtime kastuvu kasė duobutes, bėrė į jas po 3–4 grūdus, o po to užberdavo žeme. Nors ir nedaug jėgų buvo grandyje, bet darbas greit stūmėsi į priekį. Per keletą dienų grandies nariai pasodino 5 ha kukurūzų. O dabar, jau turėdami darbo patyrimą, grandies nariai dar labiau paspartino darbą.

— Greit sužaliuos kukurūzų kvadratai, — sako grandininkė drg. Brūnaitė. — Mūsų kolūkis gaus daug puikaus pašaro visuomeniniams gyvuliams.

A. Būga

Ždanovo vardo kolūkis

„Mes, be abejo, atsiliksime“

M. Melnikaitės vardo kolūkyje tinkamai nesirūpinama gyvulių produktyvumo kėlimu

Pavasario pradžioje „Lenino atminties“ kolūčio stambiųjų raguočių fermos darbuotojai iškvietė į socialistinį lenktyniavimą už gyvulių produktyvumo kėlimą M. Melnikaitės vardo kolūčio gyvulininkystės darbuotojus. Šis kvietimas sutiko karštą atgarsį M. Melnikaitės vardo kolūčio fermų darbuotojų tarpe. Priimdami iškvietimą, jie pristėmė padidintus socialistinius įsipareigojimus. Kartu su tuo jie pareikalavo iš kolūčio vadovų, kad stambiems raguočiams būtų sudaryta reikiama pašarų bazė.

— Pašarų bazė bus, — trumpai, bet tvirtai pareiškė tada gyvulininkystės darbuotojams M. Melnikaitės vardo kolūčio pirmininkas drg. Leonovas. Nemažiau įtikinamai kalbėjo kolūčio agronomas drg. Torianikas.

— Turime visus galimus lenktyniauti su „Lenino atminties“ kolūkiu už pieno primelžimo padidinimą, — kalbėjo agronomas. — Ir turime panaudoti šiuos galimus.

Po to jau praslinko nemaža laiko. Rodos, jau laikas vykdyti savo pažadus, imtis žygių gyvuliams aprūpinti pašarais. Deja, visi kolūčio vadovų taip dosniai duoti pavasarį pažadai taip ir lieka tik pažadais.

Kolūkyje ligi šiol labai žemas karvių produktyvumas. Per 7 mėnesius iš kiekvienos karvės vidutiniškai primelžta vos po 235 litrus pieno, t. y. beveik 3 kartus mažiau, negu „Lenino atminties“ kolūkyje. Kolūkis gali žymiai padidinti karvių pieningumą užtikrinus gausų jų šėrimą vasaros laikotarpiu. Didžiausia reikšmė čia atitenka žaliajam konvejeriui. Pasėjęs įvairiais terminais grūdų mišiniais, kukurūzus žaliajam konvejeriui, kolūkis galėtų vi-

sam ganymo laikotarpiu užtikrinti gyvuliams gausų papildomą šėrimą žaliuoju pašaru.

Bet pasirodo, kad agronomas drg. Torianikas apie žaliąjį konvejerį net ir negalvojo.

— Kam mums žaliasis konvejeris, — samprotauja jis. — Tam dabar reikia padėti daug pastangų. Kiek galima, papildomai šėrime gyvulius bet kuria pasitaikiusia mase — štai ir konvejeris.

Argi reikia įrodinėti, kad tokios nuomonės yra klaidingos, kad jos pasmerkia gyvulius bado daviniui?

Gi tuo tarpu kolūkis tikrai turi visus galimus užtikrinti gyvuliams pakankamą šėrimą vasaros laikotarpiu ir pasiekti aukšto jų produktyvumo. Jeigu kolūkis tinkamai organizuotų gyvulių ganyką, sudarytų žaliąjį konvejerį ir kasdien papildomai duotų gyvuliams po 40–50 kg žaltosios masės, jis tikrai pasiektų neblogesnių rezultatų, negu tai yra pasiekęs „Lenino atminties“ kolūkis.

Bet pasirodo, kad kolūčio vadovai šio ir nesiekia, jie nesistengia nugalėti socialistiniame lenktyniavime.

— Mes, be abejo, atsiliksime nuo „Lenino atminties“ kolūčio, neprisivysime jų, — beviltiškai pareiškia agronomas drg. Terianikas.

Argi tokia pažūra būdinga tarybiniam žmogui, kuris įveikia sunkumus ir nuolat siekia geresnių darbo rezultatų?

M. Melnikaitės vardo kolūkis turi visus galimus smarkiai pakelti gyvulių produktyvumą. Kolūčio vadovai turi daugiau rūpintis pašarų baze ir pirmiausia žaliojo konvejerio sudarymu.

G. Streičovas

Ko delsiama Julijos Žemaitės vardo kolūkyje?

Dangus giedras. Ryški pavasario saulė dosniai beria savo spindulius ant plačių Julijos Žemaitės vardo kolūčio laukų. Dabar geriausi kukurūzų sėjos terminai. Atrodo, kad kolūkis turėtų nukreipti daugumą jėgos šios kultūros sėjos vykdymui. Tačiau to nėra.

Kolūkyje blogai vykdoma vasarinų varpinių kultūrų sėja. Tuo ir dangstosi kolūčio vadovai, kad pateisintų save dėl atsilikimo kukurūzų sėjeje. Kolūkyje iki šiol pasėta vos 2 ha kukurūzų. Juokingai skamba kolūčio pirmi-

ninko drg. Leonovo ir agronomo drg. Pivarausko kalbos:

— Mes neatsisakome sėti kukurūzų, — sako jie. — Bet štai dar nebaigėme vasaros sėjos. Ne taip jau baisu, jeigu truputėlį ir suvėlinsime su kukurūzais. Pabaigsime vasarą sėti, pasėsime ir kukurūzus. Grandys sudarytos...

Bet štai ką sako grandininkas drg. Vaitkūnas:

— Koks iš manęs grandininkas, jei aš grandies neturiu. Grandis egzistuoja tik popieriuje. Reikia artį, vežti

trašas, bet viena — nėra kam, o antra, — aš dar nežinau, kokį sklypą išskirs.

Tai rodo, jog kukurūzų auginimui visai nebuvo ruošta si ir dabar jais nesirūpinama.

Laikas mesti delsimą. Kolūčio valdyba, jos pirmininkas drg. Leonovas ir kolūčio agronomas drg. Pivarauskas turi suprasti, kad jei kolūkis neišaugins aukšto kukurūzų derliaus, tai ir vėl visuomeniniai gyvuliai turės žiemoti be pašarų. Todėl į kukurūzų sėją reikia atkreipti pirmąjį dėmesį.

A. Surikovas

Išnaudoti vidinius rezervus statybinių medžiagų gamybai padidinti

Dideli uždaviniai iškelti šiais metais statybinių medžiagų gamintojams. Ryšium su statybos darbų išplėtimu, užduotis sieninėms medžiagoms gaminti, lyginant su praėjusiais metais, padidinta beveik pusantro karto. Tai reikalauja maksimaliai pakelti darbo našumą statybinių medžiagų pramonės įmonėse, pilniau išnaudoti gamyboje slypinčius rezervus.

Igyvendinant Stalininės premijos laureato drg. Duvanovo pasiūlytą greitąjį plytų degimo metodą, iš plytinių krosnių galima gauti žymiai daugiau gaminių. Bet daugelyje įmonių nespėjama laiku paruošti pufabrikacių. Siekdami šiemet žymiai padidinti gamybą, sezoninių įmonių darbuotojai turi paruošti žymiai daugiau pufabrikacių. Pritaikę greitąjį degimo metodą, jie galės užtikrinti ne nutrūkstamą krosnių darbą per ištisus metus.

Griežtai turi būti kovojama su gamybos niekalu. Pernai

Pabaigų, Plungės ir Duseikių plytinės netinkamai atrinko žaliavą ir liesintojus, ir dėl to buvo gauta nemaža netinkancio pufabrikacio. Jei tas trūkumas būtų buvęs išvengtas, šių įmonių krosnys būtų galėjusios papildomai dirbti bent du mėnesius.

Stiekiant išvengti niekalo visų pirma reikia į mojų įnaišyti reikiama kiekį liesintojo — smėlio, o dar geriau — degamų medžiagų — piūvenų, durpių, maltos anglies. Tai įgalina gauti aukštų markių degtas plytas. Ruošiantis šių metų gamybos sezonui jau dabar reikia plytinėms pasigaminti tiek liesintojo, kad jo gamybos laikotarpiu nepritrūktų.

Kad degimas sėkmingiau vyktų, reikia iš anksto paruošti pakankamą kiekį išdžiovinutų pufabrikacių, kad jų visiškai užtektų kraunamų į krosnį plytų apatinėms eilėms sudėti.

Daugelis mūsų plytinių surado papildomus rezervus

plytų džiovinimui paspartinti naudojant molio pašildymą garų pagalba.

Garų pagalba išildomos plytos Daugėlių plytinėje. Tai įgalina naudoti spartesnį džiovinimą ir žiemos sąlygomis.

Plytinės racionalizatoriai, vadovaujami direktoriaus drg. Samošonko, perdirbė džiovyklų konstrukciją, pagreitino džiovinimą, pradėjo gaminti tik skylėtas plytas ir įvedė pufabrikacių šildymą garu iki 40 laipsnių šilumos. Į maišytuvą, kuriame paruošiama plytų formavimo masė, dedama priemaiša — alebastro. Tai įgalina pufabrikacius sukietinti tiek, kad jie puikiai laikosi ant džiovinimo rėmelių. Niekalo kiekis sumažėjo iki minimumo. Pagerėjo ir degimo rezultatai. Plytos gaunamos geresnės kokybės. Kovo mėnesį įmonė išleido nemažą viršplaninių plytų.

Dvarčionių plytinės degikų kolektyvas, įgyvendinęs drg.

Duvanovo metodą, nuimamą kiekvieno kubinio metro krosnies kanalo daugiau kaip po 2000 plytų. Džiovyklų ūkis tapo įmonėje siaura vieta. Šis trūkumas bus beveik visiškai likviduotas įdiegus pufabrikacių džiovinimą garinio šildymo pagalba. Ir čia galima panaudoti alebastro priedą ruošiant masę, iš kurios formuojamos plytos. Įvykdžius tai, tunelinėse džiovyklose bus pagreitinti džiovinimo tempai, krosnių ūkis bus pilniau išnaudotas, o Vilniaus statybos gaus daugiau lengvų plytų ir plytų blokų, kurių gamybą būtina organizuoti plytinėje.

Nemažiau svarbu yra padidinti ir išamųjų medžiagų asortimentą. Jeigu kalkių jau išleidžiama pakankamais kiekiais, tai maltų išamųjų medžiagų, pavadojančių cementą, mes dar neturime. Šiaulių statybinių medžiagų kombinatas turi galimybes išleisti šiais metais žemų markių cementą, tinkantį sienoms mūryti ir tinkavimo darbams. Pirmuosius bandymus fabrikas jau atliko. Reikalinga greičiau įrengti mali-

mo agregatą, kad sezonui prasidėjus galima būtų pradėti gaminti žemos markės rišamąsias medžiagas.

Iki šiol Estijos degamieji skalūnai mūsų respublikoje buvo mažai naudojami. Šiais metais Akmenės kalkinė jau beveik vien juo vykdo kalkių degimą. Gerai išdegusio skalūno pelenai su maža kalkių priemaiša, gerai sumalus juos, duoda taip pat rišamą medžiagą, taip vadinamąjį estų „kukermių“ tipo cementą. Todėl šioje kalkinėje turi būti kuo greičiau sumontuotas malimo agregatas ir įsivisavinta šios rišamosios medžiagos gamyba. O įsivisavinus ją susidarys galimybė sutaupyti daug aukštų markių cemento ir panaudoti jį gelžbetonio detalių bei konstrukcijų gamybai. Tai bus naujas indėlis į statybų industrializavimą.

A. Ramanauskas

Lietuvos TSR Statybinių medžiagų pramonės ministerijos gamybos skyriaus viršininkas

MUMS RAŠO

Nerūpestingas fermos vedėjas

Nešvara ir netvarka viešpatauja „Tarybų Lietuvos“ kolūkio kiaulių fermoje. Kiemė po visus kampus išmėtyti nenaudojami loviai, stovi neišvežto mėšlo krūvos, pačioje kaulidėje šlapia, nes kaulininkės dažnai „pamiršta“ išvalyti užsikimšusius sruvų nutekėjimo kanalus. Blogos patalpos neigiamai atsiliepia į kiaulių produktyvumą. Tai gerai supranta fermos vedėjas S. Miškinis. Bet jis retai kada būna fermoje, nekontroliuoja kaulininkių darbo. Burokai ir pelai, skirti kauliūnams šerti, stovi supilti lauke prie kaulidės niekieno nesaugojami, kas sudaro palankias sąlygas jų grobstymui.

Visą kaltę drg. Miškinis suverčia kaulininkėms. Gi fermos vedėjui neateina į galvą, kad didelis šios be tvarkės kaulininkas yra jis pats, kad dėl jo nešeiminkiškumo ir nerūpestingumo kiaulių fermoje įsigalėjo be tvarkė.

P. Pelutis

Sudrausti savivaldautojus

P. Cvirkos vardo kolūkio I laukininkystės brigadoje (brigadininkas drg. Paradnikas) pašlijusi darbo drausmė. Kai kurie kolūkiečiai, kaip J. Vavinskis ir P. Valentiniavičius, neklauso brigadininko nurodymų, nesąžiningai vykdo jiems pavestą darbą. Jiems, kaip artojams, priskirtais arkliais jie dirba pasodybinius sklypus. J. Vavinskis ir P. Valentiniavičius įdirbo ne tik savo pasodybinius sklypus — jie uždariauja ir pas kitus kolūkiečius.

Visuomeniniais arkliais jie jau įdirbo pasodybinius sklypus kolūkiečiams Valentiniavičiui ir Baradinskui. Dėl to minėti artojai retai kada įvykdo dienesines užduotis.

Kolūkio vadovai turėtų atkreipti į tai rimtesnį dėmesį ir sudrausti savivaldautojus.

A. Dilevičius

„Pergalės“ medžiagos pėdsakais

„Komjaunimo susirinkimai turi praeiti aktyviai ir kovingai“

Tokio pavadinimo korespondencija buvo išspausdinta gegužės mėn. 7 d. „Pergalės“ laikraštyje. Joje buvo nurodyta, kad M. Melnikaitės vardo kolūkio pirminės komjaunimo organizacijos susirinkimai praeina neįdomiai, blankiai.

Komjaunimo rajono komiteto sekretorius drg. Grabauskas pranešė redakcijai, kad straipsnyje nurodyti faktai pasitvirtino. Klausimas buvo apsvarstytas biuro posėdyje, pirminės komjaunimo organizacijos sekretoriui drg. Melkovui ir komjaunimo rajono instruktoriui drg. Predkeliui duoti konkretūs nurodymai.

Kaip mokslas griauja religinius prietarus

Mokslas yra žinių sistema apie gamtos ir visuomenės vystymosi dėsnius. Paties mokslo vystymasis nuolat plečia objektyvios tikrovės pažinimą ir sudaro pagrindą žmogaus veiklos pažangai. Mokslas sudaro teorinį pagrindą bestvystančiai technikai, o technika užtikrina įrankių gamybą žmonių poreikiams patenkinti. Nuo paprasto medinio arklų bei spragilo pereita prie traktorių ir kombainų, nuo balanų prie žibalių lempų ir nuo žibalių prie elektrinių. Susisiekiui tarnauja automobiliai, traukiniai bei lėktuvai. Plačiai naudojamas radijas, kurio pagalba darbo žmonės greitai yra informuojami apie įvairius įvykius. Mokslo ir technikos laimėjimai socializmo sąlyje tarnauja darbo žmonėms.

Mokslas įgalina žmones teisingai suprasti pasaulį. Anksčiau, negu mokslas išsivystė, gimė fantastinis pasaulio reiškinių supratimas. Tas neteisingas supratimas sudaro religijų pagrindą. Religija gimė dar tuo metu, kai žmogus nesugebėjo išsiaiškinti gamtos reiškinių bei jų tarpusavio ryšio. Saulė, mėnuo, žvaigždės, vėjai, perkūnijos, potvyniai ir kita buvo nesuprantami reiškiniai. Žmonės, nemokėdami gamtos reiškinių paaiškinti, susidarė fantastinį jų vaizdą. Atskiriems reiškiniams buvo priskiriamos fantastinių asmenų savybės. Iš tų fantastinių asmenų susikūrė įvairios dievų sąvokos. Sakysime, senovinėje lietuvių tikyboje audros ir žaibų dievas buvo perkūnas, ugnies dievė buvo gabiya ir visa eilė kitų dievų bei deivių. Religija atitiko visuomeninius santykius. Pirmąkart visuomenėje atskirti giminės nariai buvo lygūs tarp savęs, todėl ir atskiriems dievams pirmenybė nebuvo teikiama. Susikūrus valstybėms su valdovais priešakyje, daugelio dievų religijos buvo pakeistos vieno vyriausiojo dievo religija. To vyriausiojo dievo klauso ir jam tarnauja visi kiti. Viena iš tokių religijų yra ir krikščionių tikyba, kurioje garbinamas vienas dievas, o kiti mažesnieji, angelai vadinami, tarnauja jam.

Kiekviena religija, pradedant paties dievo buvimu ir baigiant įvairiomis maldomis bei atnašavimais, yra grynai prietarai. Ant tokių prietarų ir remiasi įvairios bažnyčios. Jos savo tiesas ima iš įvairių senų, šventais vadinamų, raštų, kurie būk tai esą dievo įkvėpimu parašyti. Tie neva šventieji

raštai yra ne kas kita, kaip surašyti įvairūs pasakojimai, pasakos, mitai. Įvairios religijos, pasitenkinamos tomis klaidingomis žiniomis, kurias patiekta atitinkami šventieji raštai, neskatina mokslo vystymosi, o priešingai jį stabdo, nes mokslo atradimai, duodantieji teisingą pažiūrą į gamtos ir visuomenės reiškinius, nesutinka su religinių prietarų tvirtinimais. Todėl mokslas vystėsi ir vystosi aštrioje kovoje su religiniais prietarais. Mokslas prietarus po trumpesnės ar ilgesnės kovos sugriauja ir priverčia pačius aršiuosius religijos skelbėjus pripažinti mokslo išaiškintą tiesas.

Bene pirmoji mokslo kova su religiniais prietarais įvyko dėl Žemės apvalumo. Į religinius raštus pateko nuomonė, kad Žemė yra plokščia, o ant jos laikosi, lyg gaubtas, dangus, kalnų paremtas. Nors daugiau, kaip prieš du tūkstančius metų, jau buvo prieita išvada, kad Žemė yra apvali, vienok religijos šalininkai visomis jėgomis priešinosi tai išvadai dėl to, kad ji prieštaravo šventajam raštui. Italų mokslininkas Albano, 1316 m. paskelbęs mintį, kad Žemė yra apvali, būtų buvęs inkvizicijos ant lauko sudegintas, jei nebūtų greit numiręs natūralia mirtimi. Toks likimas ištiko kitą italų mokslininką d' Askolį, kuris 1327 m. buvo sudegintas ant lauko. Nežiūrint to fakto, kad Magelanas apkelelavo aplink Žemės rutulį, plaukdamas vis į vakarus, vistiek dvasininkai tvirtino savo. Aštuonioliktojo amžiaus pradžioje ta kova buvo baigta, kai jau įrodymai buvo tiek aiškūs, jog priešintis Žemės apvalumo faktui buvo ne tik jau nebeįmanoma, bet ir visiškai neprotinga.

Antroji mokslo kova su religiniais prietarais užvirė dėl Saulės sistemos santvarkos. Religinės pažiūros tvirtino, kad Žemė nejuda, o aplink ją skrieja saulė ir žvaigždės. Visa eilė mokslininkų smarkiai nukentėjo, išdrįsę skelbti mintį, kad Žemė sukasi apie saulę. Beveik prieš 450 metų lenkų mokslininkas Kopernikas išvystė Saulės sistemos santvarkos teoriją, pagal kurią Žemė ir kitos planetos skrieja aplink Saulę. Kopernikas, žinodamas dvasininkijos reakcingumą, savo mokslą skelbė labai atsargiai. Knygą „Dangaus kūnų judėjimas“, kurioje jis išdėstė savo teoriją, atspausdino tik tai sulaukęs gilios sanatvės ir pirmąjį tos knygos egzempliorių tepamatė jis tik mirties patale 1543 m.

Retas Adomo Mickevičiaus kūrinių leidinys

Lietuvos TSR Mokslų akademijos Lietuvių kalbos ir literatūros instituto muziejuje, parodoje, skirtoje Adomo Mickevičiaus gyvenimui Lietuvoje pavaizduoti, eksponuojamas įdomus jo kūrinių leidinys. Tai — miniatiūrinis Adomo Mickevičiaus pasakėčių

ir pasakų rinkinys, išleistas Varšuvoje 1898 metais.

Knygos formatais — mažesnis kaip pusė degtukų dėžutės. Trisdešimtyje plono popieriaus puslapių išspausdinta 17 kūrinių. Jų tarpe: „Bičiuliai“, „Valstietis ir gyvatė“, „Blusa ir šautuvas“, „Poilsis

Mirtis ji ir išgelbėjo iš inkvizicijos. To likimo neišvengė italų mokslininkas Džordano Bruno, kuris drąsiai skelbė Koperniko idėjas. Jis buvo septynerius metus kalinamas Romos kalėjimuose ir baisiai kankinamas, o sudegintas ant lauko 1600 m. Jo įsitikinimai buvo tokie tvirti, jog nenusileido net nutelstas mirtį. Ilgai kalėjime sėdėjo ir jame besėdėdamas apako kitas didelis italų mokslininkas Galilėjus. Nežiūrint didelio dvasininkijos priešinosi, religiniai prietarai buvo sugriauti, nes vėlesnieji Keplerio ir kitų darbai, išaiškinę buvusį siaubingą reiškinį — Saulės užtemimą — ir kitus dangaus reiškinius, akivaizdžiai įrodė Koperniko idėjų teisingumą.

Kova tarp mokslo ir religinių prietarų vyko po kiekvieno svarbesnio mokslo atradimo. Bendrai paėmus, religiniai prietarai priešinosi bet kokiam naujam idėjai, nes religijos šalininkai ragindavo pažinti tik religijos tiesas, surašytas šventuosiuose raštuose. Buvo sakoma, kad pakanka būti geru krikščioniu ir gerai suprasti šventąjį raštą. Todėl mokslinis tyrimas buvo smerkiamas. Tryliktojo amžiuje smarkiai nukentėjo Rodžeras Bekonas, kuris protegavo mokslinį tyrimą. Taip pat nukentėjo mirties italy mokslininkas Galilėjus, kuris stebėjo dangaus kūnus teleskopo pagalba.

Nežiūrint aršaus visų bažnytininkų priešinosi ir mokslininkų persekiojimų, pažangi mintis laimėjo, ir įvairaus plauko religijos šalininkai turėjo užčiaupti burną prieš mokslo įrodomus faktus. Po to religijos šalininkams beliko tik vienas kelias — ieškoti įrodymų, kad mokslas neprieštarauja religijai. Dėl tos priežasties dabartinė religijos šalininkų kovos su mokslu forma yra mokslo tempimas ant savo kurpalio. Tačiau ir šiuo atžvilgiu jiems tenka pasiduoti dėl to, kad naujieji mokslo atradimai vis akivaizdžiau įrodo mokslo nesutaikomumą su religija, nes mokslas yra objektyvios tikrovės pažinimas, paremtas patyrimu, o religija yra fantastinis gamtos reiškinių atspindys žmonių galvosenoje. Tai pirmieji parodė marksizmo-leninizmo klasikais, o tolimesnis mokslo vystymasis pilnutinai patvirtina.

A. Jucys

Fizikos-matematikos mokslų daktaras, Lietuvos TSR Politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugijos tikrasis narys

Liaudies demokratijos sąlyse

Auga Kinijos Komunistų partija

Kaip praneša laikraštis „Ženminžibao“, Cheiluncziano provincijoje (Šiaurės Rytų Kinija) 1954 metais į Kinijos Komunistų partiją įstojo daugiau kaip 10 tūkstančių valstiečių. Šiuo metu beveik visuose provincijos kaimuose yra žemutinės partinės organizacijos. 1954 metų žiemos ir 1955 metų pavasario laikotarpiu Syčuanio provincijoje (Pietvakarių Kinija) į KKP narius įstojo daugiau kaip 100 tūkstančių valstiečių. Šiuo metu iš kiekvieno 100 šios provincijos kaimų 96 yra partinės organizacijos.

(TASS—ELTA).

KLDK darbo žmonės sėkmingai atkuria šalies energetinį ūkį

Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos spauda praneša apie naujus Šiaurės Korėjos darbo žmonių laimėjimus atkuriant liaudies ūkį. Gegužės 15 d. pirmąją srovę davė hidroelektrinės prie Pučžongano upės elektrogeneratorius Nr. 3. Ši elektrinė buvo smarkiai apgadinta karo metais. Generatorius atstatytas keturiais mėnesiais anksčiau laiko. Pilnu tempu atstatoma didžiausia Azijoje Supchuno HES. Šiomet čia turi būti atiduoti eksploatuoti trys nauji generatoriai.

(TASS—ELTA).

Tarybų Sąjungos pramoninės parodos pasisiekimas Buenos-Airese

Buenos-Airese atidaryta Tarybų Sąjungos pramoninė paroda — pirmoji tarybinė pramoninė paroda Lotynų Amerikoje — turi nepaprastai didelį pasisiekimą. Tūkstančiai žmonių nenutrūkstama srove eina čia susipažinti su tarybinėmis mašinomis ir prekėmis. Lankytojai labai domisi tekstilės ir elektros suvirinimo mašinomis, staklėmis, kailiais, tekstilės ir radiotechnikos dirbiniais, muzikos instrumentais ir kitais eksponatais.

Ypatingą lankytojų dėmesį patraukia 25 tonų savivartis sunkvežimis „MAZ-525“, bulvių kasimo kombainas, melžimo įrenginiai, agregatai avims kirpti, traktoriai ir kitos mašinos.

Argentinos prekybiniai ir komerciniai sluoksniai reiškia norą pirkti tarybinių mašinų ir prekių.

Lankytojai aukštai įvertina parodą ir pažymi didžiausius Tarybų Sąjungos pasiekimus pramonės srityje. Pirmąją dieną parodą aplankė daugiau kaip 80 tūkstančių žmonių.

(TASS—ELTA).

Redaktorius L. RUDASEVSKIS